

Postulaty rekomendowane przez Grupę Samorządy-Infrastruktura po spotkaniu w dniu 18 maja 2009 r.

1. Aby skrócić procedurę wprowadzania poprawek należy umożliwić poprawianie w siedzibie instytucji organizującej konkurs, w jak najmniej sformalizowany sposób, nieistotnych lub oczywistych omyłek we wnioskach aplikacyjnych, wnioskach o płatność oraz innych dokumentach sporządzanych przez beneficjentów. Poprawki nie powinny prowadzić do zmiany sumy kontrolnej wniosków.

Zapisy regulujące powinny znaleźć się w odpowiednich dokumentach opisujących procedury stosowane przy realizacji danego programu operacyjnego (podręczniki procedur, instrukcje wykonawcze, przewodniki beneficjenta itp.). Spodziewanym efektem tego usprawnienia będzie rzeczywiste ułatwienie procesu uzupełniania braków formalnych, a także oszczędność czasu pracy, transportu, drukowania oraz innych kosztów.

2. Należy umożliwić dostarczanie przez projektodawców jak największej części dokumentów, w tym np. pozwolenia na budowę, decyzji OoŚ, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a nie na etapie składania wniosku aplikacyjnego. Składając wniosek o dofinansowanie projektodawca załączałby jedynie dokumenty potwierdzające wystąpienie o ww. pozwolenie/decyzję. W sytuacji nieuzupełnienia dokumentacji w terminie wyznaczonym przez Instytucję Organizującą Konkurs, dany projekt mógłby zostać zastąpiony innym projektem, znajdującym się dotychczas na liście rezerwowej, dysponującym wszystkimi wymaganymi dokumentami.

3. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 209 ustawy o finansach publicznych nie jest konieczne wymaganie od beneficjentów należących do sektora finansów publicznych składania zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie. Nie należy zatem od tych beneficjentów takich zabezpieczeń wymagać.

Ponadto, należy upowszechnić dotyczące zabezpieczeń rozwiązanie funkcjonujące w POIiŚ, w myśl którego beneficjent spoza sektora finansów publicznych zobowiązany jest zabezpieczyć tylko tę część dotacji rozwojowej, która przekazywana jest w formie zaliczki.

4. Mimo specyfiki poszczególnych programów istnieje niewątpliwie wspólny zakres oceny merytorycznej dokonywanej w ramach RPO, wynikający chociażby z wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego. Zasadne wydaje się więc opracowanie ogólnych założeń do polityki szkoleniowej jeśli chodzi o kształcenie ekspertów oceniających projekty.

5. Należy upowszechnić dla jak największej liczby podmiotów (zarówno jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, jak i przedsiębiorcy) możliwość realizacji projektów w oparciu o płatności zaliczkowe. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego *w zakresie trybu dokonywania płatności i rozliczeń* dopuszczają możliwość zrealizowania projektu wyłącznie za pomocą zaliczek (bez jakichkolwiek refundacji), jednakże ustalenie poziomu dofinansowania, do jakiego może być udzielona wypłata środków w formie zaliczki, należy do Instytucji Zarządzającej danym programem.

6. Zasadne wydaje się opracowanie jednolitego zestawu kryteriów oceny formalnej dla projektów infrastrukturalnych w RPO, w formie zbliżonej do wykazu przygotowanego dla działań z zakresu wspierania przedsiębiorczości przez Grupę ds. Przedsiębiorców. Zestaw taki różnicowałby kryteria formalne na kryteria dopuszczalności (np. kwalifikowalność beneficjenta i typu projektu) oraz kryteria administracyjne. Kryteria dopuszczalności powinny być bezwzględnie spełnione w momencie składania wniosku aplikacyjnego, natomiast w przypadku wykrycia podczas oceny formalnej uchybień w ramach kryteriów administracyjnych wnioskodawcom powinno przysługiwać prawo jednokrotnego uzupełnienia/poprawy braków wskazanych przez Instytucję Organizującą Konkurs. Po dokonaniu przez projektodawcę żądanych uzupełnień IOK nie powinna mieć prawa do odrzucenia projektu z powodu wykrycia błędów (w zakresie kryteriów administracyjnych) nie wskazanych uprzednio w pisemnym wezwaniu do wniesienia poprawek. Możliwości wzywania beneficjentów do wprowadzenia poprawek powinny być szerokie i ściśle określone.

7. Organizację konkursów powinna poprzedzać szeroka akcja informacyjno-promocyjna połączona ze szkoleniami dla potencjalnych beneficjentów. W akcję tę mogłyby włączyć się gminy zamieszczając na swoich stronach internetowych najważniejsze informacje pochodzące od Instytucji Zarządzających.

8. Informacje niezbędne do przygotowania skutecznego wniosku aplikacyjnego są często rozproszone w różnych dokumentach, przez co potencjalnemu beneficjentowi trudno do nich wszystkich dotrzeć a także uzyskać pewność, że zapoznał się z wszystkimi niezbędnymi dokumentami. Grupa zaleca, aby poprawić dostępność tych informacji. Należy rozważyć przyjęcie zasady, że oprócz Uszczegółowienia w każdym RPO powinien istnieć jeden dokument „parasolowy” o charakterze Przewodnika Beneficjenta, do którego załącznikami byłyby wszystkie inne dokumenty i formularze – m.in. instrukcje wypełniania wniosku i studium wykonalności/biznes planu, wytyczne nt. kwalifikowalności wydatków, informacja nt. trybu stosowania kryteriów wyboru projektów doprecyzowująca kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący, regulaminy ciał dokonujących oceny projektów, wzory wymaganych oświadczeń itp.). W szczególności, należy rozważyć rezygnację z regulaminów konkursów. W praktyce regulaminy konkursów często powtarzają tylko informacje zawarte w ogłoszeniu o konkursie oraz dokumentach programowych, co czyni je zbędnymi. Informacje zamieszczone w tych regulaminach mogą się zamiast tego znaleźć w ogłoszeniu o konkursie bądź w dokumentach programowych, do których odsyłają ogłoszenia – tj. w Uszczegółowieniu oraz w opisanym wyżej „Przewodniku Beneficjenta” wraz z załącznikami.

9. W dokumentach programowych RPO często dokonywane są zmiany. Aby umożliwić projektodawcom ich śledzenie, niektóre IZ RPO założyły na swoich stronach internetowych bazy adresów e-mail, w których można się rejestrować celem otrzymywania powiadomień o aktualizacjach dokumentów. W opinii Grupy należy zarekomendować to rozwiązanie jako dobrą praktykę.

10. W celu przyspieszenia przebiegu procedury odwoławczej w RPO Grupa rekomenduje ograniczenie liczby instancji odwoławczych na etapie przesądowym do 1 instytucji.

11. Jeżeli przy naborze wniosków wykorzystywana jest preselekcja, należy zapewnić, aby wniosek preselekcyjny był w istotny sposób prostszy od właściwego wniosku aplikacyjnego.